

Vrtiljaki imajo moč ...

Sodelujejo: Aljoša, Damir, Daniel, Franz, Gabriel, Helena, Ines, Johanna, Julijan, Leo, Martin, Martina, Sanja, Svetlana in Veronica

petek, 15. novembra 2019 | št. 2 | leto I

mladi@primorski.eu

Na vrtiljaku skozi življenje

Bežimo, tecimo, cigani gredo!« pravijo vsem poznani verzi. Tisti, ki jih vsako leto pričakujemo in nam prinašajo veliko zabave, seveda niso Cigani, kljub temu pa so se nam vrtiljakarji vedno zdeli nekako posebni. Malo je bilo takih, ki smo se jim upali približati, gledali smo jih z mešanico začudenja in nezaupanja. Ljudje, ki stalno potujejo, ne morejo imeti običajnega življenja: poročajo se zelo mladi, ne obiskujejo rednega šolanja, njihovo delo je postavljanje in upravljanje vrtiljakov in vseh igric, ki nas zabavajo ob prazniku proseškega patrona svetega Martina. Razširjena družina, ki že 45 let na Prosek vozi svoj Lunapark, je vzbudila moje zanimanje in radovednost, ker sem od zgodnjega otroštva skozi okna domače hiše gledala na zabavišče in komaj čakala, da nam bo mama dovolila na vrtiljak ali avtomobilček, v siju tisočih luči in glasbe, ki ustvarja veselo razpoloženje in vabi, da se pridružiš »fešti«.

Premagala sem nezaupljivost in se pogovorila z nekaterimi člani družine Carraro, ki se s to dejavnostjo ukvarja že od

leta 1934. Več generacij je ostalo zvestih družinski tradiciji, nekateri pa so izbrali bolj vsakdanje poklice, kot sta npr. odvetniški ali tajniški. Tisti, ki delajo v Lunaparku, pa čutijo do tega poklica pravo strast in ne hrepenijo po drugačnem življenju, čeprav se zavedajo, da je njihovo nekoliko nenavadno, oziroma ne upošteva družbenih konvencij. V prikolicah preživijo približno pol leta, preostalih šest mesecev pa v svojem domu v Vedlagu blizu Belluna, ko se premikajo le na krajših razdaljah. Družine so številne in otroci imajo kar nekaj težav s šolanjem: nekatere šole jih sprejemajo brez težav, druge manj odprto, z ministrstva namreč dobijo učne načrte, po katerih se morajo učiti na različnih šolah, zaradi tega večina otrok dokonča le obvezno šolanje, za višjo izobrazbo pa se odločijo le redki.

Povedali so mi, da jim je delo v veliko zadoščenje, ker omogoča sprostitev in zabavo otrokom in najstnikom, čeprav so opazili, da navdušenje najstnikov upada zaradi zasvojenosti s telefoni. Ne morejo se načuditi dejstvu, da se mladi tudi v avtomobilčkih posvečajo svojim

telefonom, namesto da bi polno doživljali trenutek zabave. Navdušenje otrok je na srečo še vedno živo in ustvarja zelo prijetno atmosfero, ki jo podoživljajo tudi sami. Kljub zabavi gre za naporno delo, ki ne pozna urnikov in nikakršne gotovosti, odvija se na prostem ob vsakršnem vremenu: od najhujše vročine do hudega mraza. Nikoli ne vedo, ali se bodo naslednje leto vrnil v isti kraj, čeprav se v nekatera mesta le vračajo nepretrogoma že vrsto desetletij. Veliko dela zahteva tudi vzdrževanje vseh zabaviščnih naprav, pri čemer lahko računajo na pomoč in solidarnost kolegov. Malo je mladih, ki bi se odločili za ta poklic, če se ne bi rodili v družini vrtiljakarjev. Čeprav je delo negotovo, jih država obravnava kot male podjetnike in jim nalaga plačevanje davkov, pri tem pa nimajo vseh olajšav in pravic, ki jih imajo redno zaposleni ljudje. Pogovor z zvestimi obiskovalci Proseka mi je pomagal premagati marsikateri predsodek; gre namreč za ljudi, ki so se odločili za drugačno življenje in smo jim za to lahko hvaležni, saj nam leto za leto prinašajo veselo praznično vzdušje.

- jož3pirjev3c - To od razpršilca se mi zdi najbolj komunistična stvar na slovenskih šolah :P
- mrk.s0sič - Beh, ma vsaj niste imeli bombe na šoli, začnemo dobro...
- jož3pirjev3c - Ma @mrk.s0sič, čva napisat eno knjigo skupaj o tem razpršilcu??
- mrk.s0sič - @jož3pirjev3c in kličemo SSG, naj nam uprizori dramo hihihi
- ssg_the_best - Yo, muli, imamo že polne koledarje dej.. Ne uspemo.. In moramo organizirat vse zakuske..
- therealdonaldtrump - Hahaha, na šolah v Ameriki bi do tega ne prišlo, ker imamo metal-detektorje in bi jih zasačili!!
- Salv1n1_matejko - več policije!! Več policije na šolah!!! Grrrrrrrr
- drzavna_policija - Ou mulo, mi smo delali pod dežjem, ti kje si bil? @Salv1n1_matejko
- Salv1n1_matejko - Sem bil na sv. Martinu bro... Na doštrah...
- putinvlad - Ma na tagadà?
- Salv1n1_matejko - Ja, si bil tudi ti?
- putinvlad - Logično, #ez #ez. Razpršilec sem priskrbel jaz <3

V tokratni številki se vam @direkt javlja iz mrzle, meglene in deževne jesenske Ljubljane, v kateri kar mrgoli univerzitetnih študentov. Med njimi je lepo število zamejcev, s tržaške in goriške strani meje, ki se v slovenski prestolnici na najrazličnejših fakultetah marljivo prebijajo skozi seminarske naloge, kolokvije in izpite. Ker pa sta pomemben, če ne celo ključni del študentskega življenja tudi zabava in preživljanje prostega časa v dobri družbi, se zamejci redno sestajajo in družijo v Klubu zamejskih študentov (KZŠ). Po več letih so ga zaradi potrebe po združevanju vse številnejših zamejskih študentov na novo ustanovili leta 2014, danes pa šteje kar šestdeset članov različne starosti. Njihovi člani študirajo na ljubljanski, mariborski in koprski univerzi. Obiskali smo jih na rednem sestanku, na katerem smo poklepali s pravkar izvoljeno predsednico kluba Petro Olenik, študentko 2. letnika medicine, ki je letos od Andraža de Luisa prevzela štafeto palico, ta je

klub uspešno vodil od leta 2017. **Kako to, da si se odločila za predsedniško mesto?** Moram biti poštena in priznati? V to so me prisilili! (Smeh.) **Nakaj je pomembno, da v Ljubljani obstaja klub, ki združuje slovenske študente iz zamejstva?** Obstoj našega kluba je pomemben, ker si lahko tako med seboj pomagamo in na najučinkovitejši način rešujemo dileme in težave, povezane s študijem, predvsem ob vpisu na univerzo, ko je treba urediti veliko dokumentov. Poleg tega je pomembno, da imajo vsi zamejski študentje v Ljubljani možnost druženja s prijatelji iz zamejstva in se tako ne počutijo same med bivanjem v prestolnici. **Katere aktivnosti klub načrtuje v bližnji prihodnosti?** Letos smo se odločili, da pozornost namenimo tudi najmlajšim, zato bomo v začetku decembra organizirali miklavževanje za otroke. Naslednja velika pobuda je zamejski dan v drugi polovici

Zamejska študentska »norost«

decembra, med božičnimi in novoletnimi prazniki. Takrat se bomo z avtobusi odpeljali v smučarsko središče, dan bomo preživali na snegu in se zabavali, kot se za študente spodobi. Omeniti pa velja tudi dan odprtih vrat konec januarja, ko bomo študij v Ljubljani predstavili višješolcem in bodočim študentom. Kot vsako šolsko leto se bomo udeležili tradicionalne Škisove tržnice, enega izmed največjih študentskih dogodkov pri nas, na katerem se predstavijo vsi slovenski študentski klubi. **Se lahko vaših dogodkov udeležijo tudi tisti, ki ne študirajo v Ljubljani?** Absolutno. Še posebej je prav vsem namenjen zamejski dan, tudi višješolcem, zato ne odlašajte in se nam pridružite.

Za več informacij lahko klubu zamejskih študentov sledite na facebooku in instagramu, kjer boste izvedeli več o prihajajočih dogodkih. Prav tako ste vabljeni, da se jim v prihodnosti pridružite kot člani.

